

Sygn. akt III AUa 731/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 października 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Czaja
Sędziowie:	SA Elżbieta Gawda (spr.) SA Krzysztof Szewczak
Protokolant: protokolant sądowy Joanna Malena	

po rozpoznaniu w dniu 30 października 2014 r. w Lublinie

sprawy J. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji wnioskodawcy J. N.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 24 czerwca 2014 r. sygn. akt VIII U 125/14

oddala apelację.

III AUa 731/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 czerwca 2014 r. Sąd Okręgowy w Lublinie oddalił odwołanie wnioskodawcy J. N. od decyzji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. odmawiającej prawa do emerytury.

Sąd Okręgowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach i rozważaniach prawnych:

Wnioskodawca J. N. urodzony dnia (...), złożył w dniu 8 listopada 2013 roku do pozwanego organu rentowego wniosek o ustalenie prawa do emerytury. Do wniosku dołączył m.in. świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Decyzją z dnia 13 grudnia 2013 roku pozwany organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury.

Sąd Okręgowy ustalił, że staż ubezpieczeniowy wnioskodawcy na dzień 1 stycznia 1999 roku nie jest sporny i wynosi 25 lat 1 miesiąc i 9 dni. Nie jest także kwestionowana okoliczność, iż wnioskodawca nie jest członkiem OFE zaś na dzień wydania zaskarżonej decyzji i zamknięcia rozprawy – 24 czerwca 2014 roku nie osiągnął wieku emerytalnego określonego art. 184 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2013, poz. 1440 tekst jednolity) zw. z art. 32 ust. 4 powołanej ustawy i zw. z § 4 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. 1983 Nr 8 poz. 43 ze zm.).

Sąd Okręgowy zważył, że ta ostatnia okoliczność ma decydujące znaczenie dla oceny niniejszej sprawy. Prawo do emerytury dla ubezpieczonego urodzonego po dniu 1 stycznia 1949 roku, który nie osiągnął zwykłego wieku emerytalnego, reguluje art. 184 cyt. ustawy, który jednoznacznie statuuje, iż ubezpieczonym przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie spełnili enumeratywnie następujące przesłanki :

- okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat dla mężczyzn
- okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Wiek ubezpieczonego, jaki jest konieczny dla ustalenia prawa do świadczenia emerytalnego, jest uzależniony od charakteru wykonywanej pracy i oceny jej przez przyzmat cyt. rozporządzenia. Zgodnie z art. 184 ust. 1 pkt. 1 w zw. z art. 32 ust. 4 cyt. ustawy i w zw. z § 4 ust. 1 pkt. 1 cyt. rozporządzenia praca kierowcy samochodu ciężarowego o masie całkowitej powyżej 3,5 ton, którą wskazuje wnioskodawca, wymaga osiągnięcia przez mężczyznę wieku 60 lat. Norma prawa konkretyzuje warunki nabycia prawa do emerytury i wykluczony jest stan, gdy bez spełnienia jednego z nich strona będzie dochodziła ustalenia prawa na przyszłość pod warunkiem spełnienia ustawowej przesłanki – osiągnięcia obniżonego wieku emerytalnego. Sąd Okręgowy zważył, że jego rolą jest dokonanie analizy sprawy przez przyzmat obowiązujących norm prawa, a w razie uwzględnienia odwołania - dokonanie zmiany zaskarżonej decyzji w całości i wyrokowanie co do istoty sprawy (vide art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. , wyrok SN z dnia 7 marca 2006 r. I UK 195/05 OSNP 2007/3-4/55). Przepis art. 100 ust. 1 powołanej ustawy jednoznacznie stanowi, że prawo do emerytury powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków jego nabycia, zaś decyzja organu rentowego czy wyrok sądu ma w tej mierze jedynie deklaratoryjny (potwierdzający) charakter (vide wyrok SN z dnia 9 lutego 2010r. I UK 262/09 - niepublikowany LEX 585728). Ubezpieczony jeśli spełni wymagane ustawą przesłanki, w tym osiągnie wiek emerytalny 60 lat, nabędzie prawo do emerytury.

W ocenie Sądu Okręgowego żądanie wnioskodawcy jest niezasadne, gdyż na dzień wydania zaskarżonej decyzji i wyrokowania, nie spełnił co najmniej jednej, z ustawowych przesłanek prawa do emerytury. Wnioskodawca co niewątpliwie ma 57 a nie 60 lat, zatem badanie i analizowanie pozostałych przesłanek prawa do świadczenia emerytalnego jest zbędne.

Z tych względów i na podstawie art. 477¹⁴ §1 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił odwołanie.

Apelację od powyższego wyroku, nazwaną zażaleniem, złożył wnioskodawca zaskarżając wyrok w części dotyczącej nieuznania 10 lat 3 miesięcy i 22 dni pracy w warunkach szczególnych. Skarżący zarzucił, że w okresie zatrudnienia w Okręgowym Zakładzie (...) w L. Oddział w C. (5 lat 4 miesiące i 10 dni) oraz w Przedsiębiorstwie (...) w L. (4 lata 11 miesięcy i 12 dni) wykonywał pracę w warunkach szczególnych. Te okresy nie zostały uwzględnione, mimo że wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony.

Powołując powyższy zarzut apelujący wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i ustalenie, że w w/w zakładach pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych w wymiarze 10 lat 3 miesięcy i 22 dni.

Opierając się na ustaleniach faktycznych jak i rozważaniach prawnych poczynionych przez Sąd I instancji **Sąd Apelacyjny zważył co następuje:**

Apelacja jest bezzasadna i podlega oddaleniu. Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń i wydał trafne, odpowiadające prawu rozstrzygnięcie. Sąd Apelacyjny akceptuje w całości ustalenia faktyczne jak i wywody prawne poczynione przez Sąd pierwszej instancji, zatem nie zachodzi konieczność ich powtórzenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 1998 r. II CKN 923/97, OSNC 1999/3/60).

Zarzuty apelacji sprowadzają się do błędnych ustaleń Sądu Okręgowego, który nie uwzględnił wnioskodawcy okresów zatrudnienia, wskazanych w apelacji, jako pracy w warunkach szczególnych. Uwzględnienie tych okresów powoduje, że w ocenie wnioskodawcy, spełniłby on przesłankę co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych, uprawniającą go do emerytury.

W ocenie Sądu Apelacyjnego Sąd Okręgowy dokonał ustaleń, które pozwalały na rozstrzygnięcie sprawy i nie dopuścił się obrazy prawa materialnego. W świetle art. 184 ust. 1 cyt. ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn. W świetle § 4 ust. 1 cyt. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach (...) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn i ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Z prawa do emerytury może zatem skorzystać wyłącznie mężczyzna, który ukończył 60 lat życia a nadto spełnił pozostałe warunki wymienione w cyt. ustawie i rozporządzeniu. Wymienione w tych przepisach przesłanki nabycia prawa do emerytury muszą być spełnione łącznie, co oznacza, że brak spełnienia jednej z nich uniemożliwia nabycie prawa do świadczenia. Bezspornym jest, iż apelujący nie osiągnął wieku 60 lat, gdyż urodził się w dniu (...) Fakt ten przesądza o braku prawa do emerytury. Słusznie zatem, wobec nie spełnienia przesłanki wieku, Sąd Okręgowy zaniechał badania okresów pracy wnioskodawcy w warunkach szczególnych, gdyż nawet ustalenie, że skarżący przepracował w tych warunkach 15 lat, nie pozwoli na ustalenie prawa do emerytury.

Istotą sporu w niniejszej sprawie było ustalenie prawa do emerytury na podstawie art. 184 cyt. ustawy. Sąd Okręgowy w żadnym razie nie mógł rozstrzygnąć wyrokiem o spełnieniu czy też nie spełnieniu przesłanek do nabycia tego prawa, gdyż takie orzeczenie nie dotyczyłoby istoty sprawy i nie mogłoby się ostać. Sąd Okręgowy zasadnie zatem rozstrzygnął o prawie a nie o przesłankach skutkujących jego nabyciem. Tym samym wobec oczywistego niespełnienia warunku osiągnięcia wieku 60 lat Sąd był uprawniony do rozstrzygnięcia sprawy bez badania czy pozostałe warunki zostały przez skarżącego spełnione. Weryfikowanie pozostałych przesłanek prowadziłoby w tej sytuacji do zbędnego wydłużenia postępowania w sprawie.

Z tych względów i na mocy art. 385 k.p.c. Sąd Apelacyjny oddalił apelację wnioskodawcy jako bezzasadną.